

8-4
2

Postalina plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 16.

V LJUBLJANI, DNE 22 APRILA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljub« v Ljubljani.

G. advokat, nimate prav!

Neki poročen mož in njegova prijateljica sta imela letošnjo zimo zaprta dva otroka v starosti 3 in 6 let v nesnagi in pomanjkanju v hlevu. Ljubljansko sodišče jih je kaznovalo s strogim zaporom. Prav je tako! Saj ga ni poštenega Slovenca, ki bi tako hudobijo odobral.

Pa se je dobil v Ljubljani neki odvetnik, ki je bil tako prijazen, da je prevzel zagovor teh dveh obtožencev in je bil tako prost, da je, kakor poroča »Jugoslovan«, na račun slovenskih mater in slovenske kulture izrekel pred sodiščem te besede: *Na deželi spe otroci od jeseni do spomladi v gnezdih, ki si jih sami spleto in opravljajo vanja svojo potrebo, spomladi pa jih izkidaajo.* To da ve on, g. doktor, iz lastne skušnje. Dalje pravi g. doktor, da je treba postaviti na zatožno klop slovensko inteligenco in njeno delo v zadnjih 50 letih, ki ni glede higijene naredila ničesar.

Odkrito povemo, da smo mislili, da bo g. doktor dokazal neresničnost te časopisne vesti. Pa se to ni zgodilo. Še več! Oglasil se je »Kmetijski list«, ki g. advokata, svojega sotrudnika, zagovarja in mu daje pravi Zraven pa še modruje nekaj o neki »nekdanji staro-avstrijski liberalno-klerikalni politiki«, tako da izzvenj iz tega: bivši črno-žolti slovenski klerikalci so krivi, da sta ona dva otroka morala ležati v lastni nesnagi v hlevu. Hvala Bogu, da je slovenskemu ljudstvu presneto malo mar, kaj piše »Kmetijski list«!

Nekaj pa ob teh nadvse žalostnih in za naš narod žaljivih pojavih moramo ugotoviti. Prvo je to, da si upa g. advokat, sin slovenske matere, oni grdi slučaj, ki je edinstven, *posplošiti na vse slovenske starše.* Kot da bi slovenske matere svojih otrok ne ljubile, zanje ne skrbele, ampak jih zanemarjale in jih prepuščale propadanju. Mogoče je g. advokat moral v svoji mladosti vsako spomlad izkidati svoje gnezdo iz hleva, ko pravi, da ve to iz lastne skušnje, a drugod ni tako.

Res je, da so naši slovenski domovi revni. Nimajo luksusa in velemestnega udobja, kajti pretežki milijoni kmečkoga denarja so romali v žepe pijavk in faldiranih bank. Skorje kruha včasih ne premorejo, obleke ni za kaj kupiti, že za sol je treba iskati naposodo. A če je skorja kruha, jo da slovenska mati najprej otroku; zadnji dinar žrtvuje oče zanj. Sloven-

ska mati se kljub revščini ne boji roditi otrok. Celo kopico jih ima. Zanje gara od zore do mraka in še pozno v noč. Pestuje jih in neguje in hrani, da so bolj zdravi in rdečelični, kot mestni otroci. G. advokat, kaj mižite, ko hodite predavat po kmetih, da tega ne vidite? Vprašajte vojaške naborne komisije, kje so zdravi korenjaki, ali na kmetih, ali pa med mestnimi visoko kulturnimi plastmi našega naroda!

Res je, da naši kmečki otroci ne živijo v izobilju. Zanje se začne trda šola življenja v zgodnji mladosti. Zato pa znajo prav živeti. Oni niso popudrani in pocukrani, kakor »edinčki« iz kulturnih družin, ki jih negujejo do jilje in pestunje, da se morejo milostljive mamice nemoteno podati s svojim psičkom na sprehod ali pa posetiti plesno prireditev.

Gospod doktor, niste storiš prav. En žalosten slučaj, ki ga vsakdo obsoja, ste izrabili, da ste mogli z njim oblatiti vse slovenske kmečke družine.

Radi pa podpišemo besede, ki ste jih naslovili na račun slovenske inteligence. Ta za kmeta ni ničesar storila. So častne izjeme, toda te ne odvažajo večine. Tej večini je bila beseda kmet za — psovko. Ti so govorili o »zabitem«, »zarukanem« in »umazanem« kmetu kot o nečem manjvrednem. Edino duhovnik se je vedno brigal za kmeta. No, duhovnik pa g. doktorju itak ni inteligent. Saj se gotovo še spominja, da je kot akademik odrekal bogoslovcem - akademikom enakopravnost in enakovrednost z drugimi akademiki. In prav zato, ker je bil slovenski duhovnik vedno na kmetovi strani, je ta inteligenca duhovnika sovražila. Nikjer na svetu se na noben stan ni izlilo toliko gnojnice, kot so jo izlili slovenski inteligenti na slovenskega duhovnika...

Z večino druge inteligence in njeno kulturo pa je slovenski kmet prišel v stik le po oštarijah in na plesiščih. Tam se je pa presneto malo naučil. Tam je lahko videl, da živi njegov sin, ki mora spat na snažni postelji v hlevu v veliko boljših higijenskih razmerah, kakor kulturni inteligent, ki cele noči prekroka po ljubljanskih beznicah in barjih.

Gospod doktor Janže Novak, takole bi morali povedati: Taki slučajji, kot ste ga Vi zagovarjali pred sodiščem, so možni le tam, kjer manjka krščanske kulture. kjer

ni izpolnjevanja božjih zapovedi, kjer se ne boje odgovornosti pred Bogom. In na zatoženo klop bi bilo res treba postaviti oni del slovenske inteligence, ki se je zadnjih 50 let temeljito in marsikje uspešno trudila, da bi omajala temelje krščanske kulture. Poglejte po deželi: zločinec postane človek šele potem, ko izgubi vero. Kjer pa je živa vera in življenje po njej, tam pa sta birič in sodnik brez dela.

L'ubezen do domovine

II.

Bili so časi in še bodo nastopili, ko bodo gotove vrste ljudje katoličanom očitali, da so brezdomovinci. S tem hočejo reči, da nam naša vera prepoveduje ljubezen do domovine, češ, da se katoličan ne sme brigati za zemeljsko domovino, ampak samo za nebesa.

Siromaki! Vere ne poznajo, zato pa trdijo nekaj, kar ni res.

Ker smo ravno v času, ko nam je višja cerkvena oblast rekla, naj molimo za svoj narod in da naj z molitvijo nadaljujemo, hočem pokazati, kako nam sv. pismo kaže, da so tudi že v davnih dneh ljudje molili za svoj narod.

Ob času babilonske sužnjosti je bilo. Težko je bilo prenašati suženjski jarem in s hrepenečo dušo se spominjati Jeruzalema in Sijona in praznikov Gospodovih tam na ljubih domačih tleh. In takrat je molil Daniel in prosil Boga, da bi bil narod rešen in da bi Judje spet smeli sezidati Jeruzalem in tempelj Gospodov.

Njegova molitev je mogočna prošnja k Bogu za srečo ljudstva in domovine. Prosi, naj Bog kljub grehom, s katerimi je judovsko ljudstvo zaslužilo kazen, vendar pripelje vse v Jeruzalem, v domovino, katero vsi tako zelo ljubijo. In Bog je to molitev uslišal.

Ta zgled domovinske ljubezni v svetem pismu stare zaveze ni osamljen. Lahko bi vam navedel še celo vrsto podobnih molitev: preroke Jeremija, Mardoheja, kraljice Estere... Še bi vam lahko pokazal Mozesa, ki je bil vzgojen na kraljevem dvoru v Egiptu, pa vendar nikdar ni pozabil na svoj rod. Ko je nekega dne videl stisko svojih rojakov in Egipčana, ki je pretopal enega izmed Hebrejcev, njegovih rojakov, je celo ubil Egipčana in ga zakopal v pesek. Ali naj vam povem še, kar piše Nehemija v svoji knjigi. »In tiste dni sem videl Jude, ki so azoške, amonske in

moabske žene jemati. Možili so se s tukami. Njih očenci so govorili čudno mešanico iz vseh jezikov, napol po sloško, in po moabsko; čudega judovskega jezika pa niso znali govoriti. Okregali je Nehemija svoje rojake, nekateri izobčil iz vrst svojega naroda, nekateri tudi očitno kaznoval in jih pri Bogu zarobil: »Ali bomo tudi mi vse to veliko trudobije delali, da bi se pregreševali zoper svojega Boga in tuje za žene je-maliti? Opozorjam vas na zgodbo Tobijete, Juditino in Esterino, berite knjigo o junaštvu makabejskih bratov: povsod boste srečevali krasne zgledе vzorne domovinske ljubezni.

Izmed mož nove zaveze naj vam omenim samo apostola Pavla. Z e omenjeni škof dr. Mašinč je pisal o njem: Kdo je pa to pleje ljubil izraelski narod kot Pavel kristjan, apostol? Bratje! Moja srčna želja in prošnja zunaj (— na Izraelce) do Boga je, da bi se izročili. Prava ljubezen žaluje, trpi in se žrtuje. Tako ljubezen do svojega naroda je imel sv. Pavel: Resnice govornik v Kristusu, me tužen — to mi spričuje moja vest vsa. Duha — da som v vsaki tihosti in činu vedno bolečini v svojem srcu. Želel bi namreč, da bi bil sam zavren, ločen od Kristusu — za svoje brate, ki so moji rojaki po mesu. Pomenil je pravičljivega Isus kristjan škof Mašinč: Le ta, ki ve, kaj je Kristus našemu apostolu, more soditi, kako neizmerna je morala bila njegova ljubezen do naroda!

Kaj je bil Kristus sv. Pavlu? Vse in kar za njegovo zaradi vsiljenosti spoznanje Kristus, Njuna, mojega Gospoda, za-tilji katerega sem vse zavrgel in činu za svojega, da pridobim Kristusa, je pisal Filipjanom. In prav tem ljudem je pisal: »Kotčenje je meni Kristus... željo imam biti razvozan in biti s Kristusom... Iz-vedejanega vsaj ne bi lahko spoznanja, kaj je bil Pavel Kristus...»

Domino čudilo se besedo o Kristusu vsakemu. Bi je šla boš in vendar tudi sin človekov. Kot človeški otrok je imel svoje domovino v Judeji. In kako je ljubil in svojo domovino!

Naj govori spet dr. Mašinč!

Da, Jezus Kristus je v ljubezni obje-njal ves svoj narod; ljubil je tudi njegovo slavo, v skrbih je bil za njegovo blagor in za njegovo bodočnost. In naroda svojega ni ljubil le mrzlo — z razumom in z voljo, ampak tudi s srcem, z gorkim čustvom. Kako milo de človeku, berečemu, kar nam pripoveduje sv. Luka v svojem evangeliju: In ko se je približal la je zagledal mesto, se je zjokal nad njim in rekel: O, da bi bilo spoznalo tudi ti vsaj na la svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi nad te, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali ter sfiskali od vseh strani: in v ta bodo pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pnsili v tebi kamna na kamnu...

Mi nismo narodnostni pronaletneži, vendar se moramo premišljevale in ginljivi čedeček, le vneli v ljubezni do domovine in nje slave — vnaša nas Jezus Kristus. Ne bojmo se tedaj, češ, da nismo pravi kristjani, ako nam oko zasoli od ljubezni do domovine, ako se ogrevamo za materin

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Povodom zborovanja katoliške moške zveze v Rimu, je sprejel sv. oče božatevno odposlanstva. Narudbice je pozival odposlanstva k zvestobi in poudarjal veliki pomen katoliških moških organizacij. — V Litvi se vedno divja kulturni boj. Papežev nuncij je hotel te dni izročiti litvanskemu državnemu predsedniku novo kovane zlatnike vaticanske države in dar. Državni predsednik pa je nuncija surovo odbil in izjavil, da ga tudi v bodoče ne bo več sprejel.

Italija

s Izzivajo. V Gorici so imeli italijanski dobrovoljci neko skupščino, ki se je spre-mnila v demonstracijo proti Jugoslaviji. Po zidovih so nabili lepake z geslom: »Split! Predsedniku goriškega dalmatinskega krožka so slovesno izročili dalmatinsko zastavo. Po ulicah so vplili: Proč z Jugoslavijo! Živel Italijanska Dalmacija! Živel naš Split! Glavni govornik neki Coselschi je šival dobrovoljce na boj za odrešitev zaslužene Dalmacije. Drugi dan pa je bilo vse zopet po starem. Še gospod Coselschi je bil brzkone prepričan, da ostane jugoslovanska Dalmacija za razgrajate na vekomaj v oblake zidana pokrajina.

s Okrožnica jugoslovanskih škofov je prinesla fašistom precej poiznanja, česar vsemogočni gospodje se marejo pozabiti. Hočejo, da bi tudi italijanski Slovenci protestirali proti okrožnici in zato so nabirali neke podpise, posebno med slovenskimi izobraženci. Tako so n. pr. iz Ajdovščine pozvali 16 odličnejših domačinov na policijo in zahtevali, da podpisajo izjavo proti resničnosti škofovske okrožnice. Ker naši bratje tega niso mogli, so se fašisti maščevali. Da bi dobili povod za preganjanje, so fašisti sami naslikali po ajdovških hišah z velikimi črkami: Živel Jugoslavija. Drugi dan so orožniki zaprli šest mladeničev iz domačih pridobitnih krogov in jih obdoli-žili, da so oni narisali izzivalne vzklike. Vsi so ostali v zaporu. Na ta način skušajo fašisti uničiti še edini slovenski trg, kjer živi še nekaj slovenskega razumnštva. Fašistom gre predvsem za to, da prisilijo še dokaj trdne slovenske trgovce, da opustijo svoje podjetje in zbežijo.

s Celo italijanski duhovniki so jim tru v peti. V zadnjem času so prefekti zahtevali od škofov, da premestijo celo vrsto duhovnikov, ki niso fašistom všeč. Celo nekateri italijanski duhovniki niso radi svojega pravičnega postopanja s slovenskimi verniki oblastnikom po volji. Ker se škojfe niso hoteli vdati pritisku prefektov, so ti kratko-

jezik, za narod in njega pravice, za slavo, za srečo njegove — s tem šele se izkažemo prave učence Kristusove!

Tako škof Mašinč.

Iz vsega tega lahko razberemo, da katolicam ne more in tudi ne sme biti brezdominovce. Domovine prav ljubiti ga už njegova sv. vera. In popolnoma prav lina vrhovni predstavnik sv. Cerkve, Pij XI., ako trdi, da so katoliški verniki najprijši državljani.

malo nastavili plače duhovnikom, ki so padli v nemilost pri fašistih. Tako je ostalo še več duhovnikov in tržaško-koprski škofiji brez plače. Naj omenimo samo župnika Mizana iz Mili, ki je domači Italijan in še delj časa ne prejema državne plače.

s V znamenju dvatisočletne kulture. V Smarju je italijanski učitelj palagal otrokom na stroc, naj od staršev izprošijo, da bodo zahtevali od škojfe laško učenje ve-rovaka. Učitelj je govoril, da bodo stariji pla-silni v Sardinija, če se ne bodo vzdali. V Kortah (Istra) so orožniki posredovali, naj se slovenski napisi pri križevom potu odstranijo. — V okolici Rupeta in Oprtja so fašisti zagrovnili duhovnikom, da jim raz-bijejo glave, ako bodo še v hrvaščini prid-gali. — V Gorici so slovenske in furianske fante, ki so šli na nabor, pretepali, ker so peli kot običajno domače pesmi. Vojaška oblastva so sicer proti tem protestirala, ker vedo, da je tako postopanje fašistov v ško-do armadi, a vse zaman.

Romanija

s Agrarna reforma. Je pač povsod ena-ke na svetu: kadar oblasti cerkvena pose-sstva ropajo in dele, običajno ne dobe zemlje potrebni, ampak razni spekulanti. Tako je bilo svoj čas v Franciji in nedavno v Rom-aniji, ki je pod geslom neke agrarne refor-me zaplenila imogo cerkvenih posestev. Pravoslavni časopis »Clasul Monahilor« kazuje, da si je neki visoki uradnik pri upravi ugrabljenega cerkvenega premože-nja z različni mahinacijami pridobil veli-kanke vsote. Dovoll je namreč prodajo treh velikih cerkvenih posestev trem od-votnikom za smešno nizko ceno, nato pa so posestva prodali za 14 milijonov in dobiček razdelil med štiri. Delež je namreč dobil tudi visoki upravni uradnik. Nekaj drugi državni namesteneec, ki je imel opravka z razlastitvijo cerkvenega premoženja, si je že kupil palačo v Bukarešti za 14 milio-nov. In koliko je še drugih agrarnih re-formatorjev, katerih dejanja pa bodo osta-la najbrže skrita.

Nemčija

s Nemške katoličane bali preganjanje nemške in slovenske narodne manjšine v Italiji, piše »Kölnische Volkszeitung« in nadaljuje: Napetost med fašistično vlado in Slovani v Italiji je prišla v zadnjem času pred sodišče svetovne javnosti. Če so švi-carski in nemški listi obžalovali fašistično politiko uspram Slovincem in Hrvatom, si-so tega morda storili z namenom, da bi z jugoslovansko vlado sklepali kakke kapitlje, temveč iz prepričanja, da je manjšinsko vprašanje v državopolitičnem, mednarod-nopravnem in cerkvenem pogledu evropsko vprašanje. Kajti razenarodovanje je proti naravnemu prava in krščanski morali. Kato-liška cerkev je na Primorskem zavetistiše tega naravnega prava in radi tega se je le-šizem vrغل v boj proti slovenski duhov-ščini. Fašistični tisk sicer molči o nemški duhovščini na južnem Tirolskem, vendar je tudi njeno življenje polno trnja. Rimski li-sti pišejo o slovenski duhovščini tako laš-njivo, da priprosti bravec misli, da slovenski duhovniki same hujskajo ljudstvo. V Vati-kanu pa je slovenska duhovščina že izra-

Canonik dr. Ivan Svetina — 80 letnik.

V Ljubljani bomo dobili »nebotičnike«. Pokojninski zavod gradi v Ljubljani palačo, ki bo 60 metrov visoka. Zanimivo je, da bo stala čela ogromna zgradba na 16 betonskih stebrih, ki segajo do 15 metrov globoko v zemljo. Slika nam predstavlja betouiranje enega takih stebrov.

Vekoslav Vrtovec, predsednik Pokojninskega zavoda v Ljubljani. Pokojninski zavod gradi prvi ljubljanski »nebotičnik«.

Klančnik je prišel vesel domov: »No, končno se mi je vendar posrečilo, da sem dobil službo. Nočni čuvaj bom odslej.«

Ona na to: »Saj se mi je dozdevalo, da se bo kaj takega pripetilo. Pri nas mora iti vse narobe. Cel teden sem se trudila, da sem ti naredila tri nočne srajce, zdaj boš pa zmeraj le podnevu spal.«

»Kako pa je policaj vedel, da je vlomilec preoblečen v žensko?«

»Videl ga je, da je šel mimo izložbenega okna trgovine z ženskimi klobuki, ne da bi se ustavil ali ozrl v okno.«

Josko Oberžan, semeniški duhovnik, je dne 16. aprila umrl v Loki pri Zidanem mostu po dolgi in težki bolezni.

7letna deklica rešila življenje svoji soigralki. Ana Hufnagel iz Heidelberga, ki šteje 7 let, je z nevarnostjo za lastno življenje rešila iz vode svojo 5letno prijateljico, ki je med igranjem padla vanjo.

V Freyburgu ob Unstruti se je vtrgal plaz, ki je povzročil ogromno škodo. V širini 60 m je plaz vse opustošil in napravil 6 m globoko strugo, v katero so zdrknili poslopja in vrtovi.

Doumergue, predsednik francoske republike, čigar poslovna doba te dni poteka.

KAJ JE NOVEGA

Zahvala.

Dne 13. aprila mi je po nesreči požar uničil hišo, hlev, skedenj, svinjak, sploh vsa poslopja: Ker z premalo zavarovalnino nikakor ni mogoče kriti ogromne škode, sem se kot večletni naročnik »Domoljuba« zatekel s prošnjo za podporo dne 14. t. m. tudi na upravo »Domoljuba«, ki je začetkom leta razpisala podporo za slučaj požara naročnikom »Domoljuba«, ki pravčasno plačajo naročnino. Uprava »Domoljuba« mi je že 15. t. m. nakazala podporo 2000 (dvatisoč) Din. Zato se tem potom upravi »Domoljuba«, ki je najboljši, za nas kmete še najkoristnejši list, javno in najprisrčnejše zahvaljujem. Bog Vam plačaj Vaše občekoristno delo!

Sp. Kokra, dne 17. aprila 1931.
Franc Rogelj, posestnik Sp. Kokra št. 37.

d Nadškof dr. Anton B. Jeglič je blagoslovil preteklo nedeljo v Ljubljani v spominstvu župnika frančiškanske cerkve p. dr. Ranta temeljni kamen za prvi ljubljanski nebotičnik, ki ga gradi Pokojninski zavod.

d 93 let je dopolnil 18. aprila g. Janez Wester, duhovni svetnik in biserni mašnik goriške nadškofije. Od leta 1904 biva v Škofji Loki. Bog ga živi!

d 80 letnico rojstva je praznoval dne 18. aprila častni kanonik gosp. profesor dr. Ivan Svetina. Naj dodeli Bog častiljivemu jubilaru še mnogo blagoslovljenih let!

d Za dekana leskoveške dekanije je imenovan g. Josip Anžič, župnik v Škocijanu pri Mokronogu.

d Premeščen je Franc Verbič, kmetnik iz Zidanega mosta v Savski Marof. Vsi dopisi nanj naj se naslove na Savski Marof, ne več na Radeče ali Zidani most.

d Premeščeni sodniki za sodnika v Meliki je imenovan dr. Stojan Bajič, dosednji sodnik v Meliki dr. Grobelnik Aleksander je premeščen k stolu sedmorice v Zagreb. Predstojnik okr. sodišča v Krškem g. Jan je imenovan za okr. sodnika pri dež. sodišču v Ljubljani. — Iz Kranjske gore gre ondotni sodni predstojnik g. Kalan k sodišču v Maribor.

Preklic

Podpisani Planina Lovro, posestnik in bivši oblastni poslanec v Škofji Loki, preključem in obžalujem svojo izjavo podano dne 4. aprila 1931 v večji družbi v javnem lokalu, s katero sem žalil nacionalni in državni čut Sokolov, in priznavam, da je bil ta moj napad popolnoma neosnovan in neumesten, ker nimam za izrečene očitke najmanjše podlage in vzroka.

Zahvaljujem se Sokolskemu društvu Škofja Loka in vsemu njegovemu članstvu, da je odstopilo od nameranih tožb in me s tem obvarovalo znatne materialne škode.

V Škofji Loki, dne 17. aprila 1931.

Lovro Planina.

avstrijskih časov znana po svoji temeljiti izobrazbi in visoki нравnosti, po svoji vdanosti sveti stolici in ugledu pri svojem ljudstvu. Italijanski tisk previdno molči o najnovejšem preganjanju cerkve na Primorskem (prekinjenje slovenskih pridig in procesij). Fašistični tajnik Avenanti je zagrozil slovenskim duhovnikom, da morajo v roku treh mesecev odpraviti slovenske pridige. Nemški list popisuje nadalje, kako je fašizem uničil Slovanom vse šolske in vsa društva.

Španija

s Španija je postala republika. Po zmagi republikancev pri občinskih volitvah je po celi državi završalo. V večjih središčih so sestavili republikanske vlade, katerim se je priključilo vojaštvo in uradništvo, in so oklicali republiko. Isto se je zgodilo tudi v glavnem mestu Madridu, kjer je stopil na čelo republikancev Zamora, ki je bil pred kratkim izpuščen iz ječe. Ko je kralj videl, da je izgubil zaupanje ljudstva, je pristvoljno izročil vodstvo države republikancem, ki so pod predsedstvom Zamore takoj sestavili novo republikansko vlado. Kralj je s svojo rodbino še isto noč zapustil državo in se začasno nastanil v nekem hotelu v Parizu.

Druga novice

Parizna sodišča so odpravili tužbe v Italiji.

681 tona pamelke v je občinate preteklo leto Lurd.

500 hektarjevskih določav je sprejel priroč na večinoznani porekajek.

105.0 cenov meke parabi vsak dan 200 pol milijona pro luntov velikoga Berlina.

Za velikimi ruskimi tovarnami stoji ameriške kapital, je dejal francoski politik Marriot.

Umetna svila se ne bo izdelovala, pa tudi ne prodajala v Indiji. Tako hoče Gandhi.

Velikanski je letos pridelek koruze v Argentini.

Volitve novega predsednika francoske republike bodo 13. maja. Doslej je 8 kandidatov.

22 revolucij je že bilo na Portugalskem, odkar je bil odstavljen zadnji kralj Manuel.

Skera 11 milijard mark znašajo hranilne vloge v Nemčiji.

Trgovsko brodovje bo prodala Poljska. Se ji ne izplača.

6 milijonov brezposelnih je sedaj v Ameriki.

Rusija podpira upor na portugalskih otokih z orožjem in denarjem.

V Franciji je umrl Avgust Gauvain, prijatelj Jugoslavije.

Razmeroma največje število radio aparatov imajo na Danskem.

Najstarejši časopis na svetu je kitajski »King Pao«. Prisojajo mu okrog 1000 let.

Nove vlado v Romuniji je sestavil profesor Jorga. Pravijo, da je Jugoslaviji prijazen.

300 hiš in 700 skladišč je uničil požar v litvanskem mestu Plungiany.

Reden zračni promet hočejo uvesti med poljsko Varšava in bolgarsko Sofijo.

d Romarjem k sv. Hemi. Na pot odri nemo v sredo, 29. aprila in sicer z vlakom, ki vozi iz Ljubljane ob pol 8 zjutraj, iz Škofje Loke ob 8.13 ter pride na Jesenice ob 9.45. Na Jesenicah se zberemo in odpeljemo skupno do Celovca. Vsak romar naj se na Jesenicah zgleda pri voditelju romanja!

d Pevsko društvo »Mokranjac« iz Skoplja je priredilo te dni v Ljubljani lepo usplel koncert.

d Zadnji občni zbor »Prometne zveze« je pokazal, da se krščanska železničarska organizacija vedno bolj širi, saj se odločno bori za upravičene zahteve železničarjev. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor.

d Mesto Maribor ima okrog 35.000 prebivalcev, od teh 10 do 12 odstotkov Nemcev. Pri ljudskem štetju pred desetimi leti je napovedalo nemški materni jezik 20 odstotkov mariborskega prebivalstva.

d Društvo češkoslovaških železniških uradnikov obišče začetkom maja Jugoslavijo. Gospodje pridejo v Ljubljano, Zagreb, Belgrad, Sarajevo, Dubrovnik in Split.

d Tečaj za rejce bikov in mrjascev v Kranju. Kmet. referent v Kranju priredi v okviru »Zveze živinorejskih selekcijskih zadrug za pingavsko govedo« enodnevni tečaj za rejce bikov in mrjascev. Predavala bosta kmet. referent Josip Sustič in posestnik Jarec Brodar. Snov se bo obdelala teoretično in praktično. Posebej se bo obravnavalo tudi vprašanje zakotnih plemenikov, skočnin, podpor itd. Tečaj se bo vršil v Kranju v Ljudskem domu v ponedeljek dne 27. aprila t. l. od 9 do 11 dopoldne in od 1 do 3 popoldne. Pouk na tem specialnem tečaju je namenjen v prvi vrsti rejcem bikov in mrjascev ter članom občinskih kmetijskih odborov. Pristop pa imajo tudi drugi živinorejci, vsi so dobrodošli. Tečaju bosta prisostvovala tudi zastopnik kr. banske uprave in Kmetijske družbe.

d Tromesečni kmetijsko-gospodinjski tečaj na dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zgornji Šiški pri Ljubljani je od 15. maja do 15. avgusta t. l.

d Trini korenjaki. Podružnica Kmetijske družbe v Novem mestu sporoča vsem zainteresentom, ki rabijo vkoreniti trtne podlage, da ima še nekaj tisoč prvovrstnih korenjakov vrste Riparia portalis po 50 par na razpolago. Naročila, pri katerih naj se navede pošta in železniška postaja, naslovite na Podružnico Kmetijske družbe v Novem mestu.

d Voditelji Marijinih družb so zborovali 15. t. m. v Ljubljani. Zborovanje je vodil g. dr. C. Potočnik. Gospod škof dr. Gregorij Rožman je poslal prisrčno pozdravno pismo, ki kaže, s koliko ljubeznijo in skrbjo zasleduje Prezvizišeni vse delo za pravo vzgojo naše mladine. Bila so tri predavanja in za vsakim se je vršil temeljiti razgovor, ki so se ga udeležili številno navzoči gospodje voditelji. Krščanski starši, ali ste že vsi storili napram Marijinim družbam svojo dolžnost? Ali se vsi otroci vzgajajo povsod tako, da bodo ostali zvesti veri očetov?

ZVEČER NEPRECENLJIVO POMOČ

ZVEČER

Vam nudi Schichtova metoda na dan pranja. K temu potrebujete Žensko hvalo, da perilo zvečer namočite, in Schichtovo terpentinovo milo, da perilo drugi dan izkuhate.

ZJUTRAJ

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

d Zopet delajo. Generalno ravnateljstvo Trboveljske premogokopne družbe je odredilo, da se z 20. aprilom prične zopet redno obratovanje v vseh oddelkih premogokopa, ker so dobili od države velika naročila.

d Točne številke o ljudskem štetju še ne bodo tako hitro znane, zakaj material je ogromen. Samo osebnih popisnic bo okrog 13 in pol milijona. Točno število prebivalcev bo znano najbrže šele v letu 1932.

d Proračun za mesto Celje za leto 1931 je potrjen in znaša 6,617.237 Din. Doklade na vse vrste neposrednega davka znašajo 30 odstotkov.

d Rekrutov polne ulice so bile te dni v Ljubljani. Bilo je petja, godbe in seveda tudi neizogibnega pitja dovolj. Zdaj so se fantje že odpeljali s posebnim vlakom. Srečno pot in vsi se vrnite zdravi!

d V Palestino in Egipet je odpotovala 17. aprila skupina Slovencev, med njimi prevz. škof dr. Tomažič iz Maribora. Srečno pot in vesel povratek!

d Potres so čutili po nekaterih krajih Dolenjske dne 13. t. m. okoli 3 popoldne.

d Za invalide. Na prošnjo društva vojnih invalidov v Ljubljani je prometni minister dovolil polovično vožnjo na drž. železnicah in ladjah udeležencem redne letne skupščine društva vojnih invalidov oblastnega odbora za dravsko banovino v Ljubljani, ki bo 19. aprila. Udeleženci kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, ki velja tudi za povratek s potrdilom predsedstva skupščine, da so se zborovanja udeležili. Olajšava velja za prvi slučaj od 7. do 19. maja, za drugi slučaj pa od 16. do 22. aprila za vse razrede in vlake razen ekspresa.

d Kako bodo pobirali trošarino po Beli krajini. Na prošnjo kr. banske uprave savske banovine je finančni minister odredil, da vrše nadzorstvo pobiranja banovinske trošarine na območju občin Adlešiči, Božakovo, Botoraj, Caple, Črešnjovci, Črnopolje, Doblic, Dol, Dragatuš, Dragina, Gradac, Riblje, Kot, Loka, Lokvice, Metlika, Sinji vrh, Stari trg, Suhor, Talčji vrh, Senca gora, Tribuče, Vinica in Vinji vrh organi finančne kontrole, ker v teh krajih ni takih občin, ki bi to delo mogle prevzeti. Banska uprava bo pri tem odprla prvi poštni hranilnici poseben račun. Člani finančne kontrole bodo vsakemu plačniku trošarine izročili izpolnieno položnico, bla-

go pa dali na razpolago šele tedaj, kadar prinese odrezek položnice in dokaže, da je nakazal denar po Poštni hranilnici. Vendar občina lahko določi katero drugo osebo za sprejemanje trošarine. Organi finančne kontrole pod nobenim pogojem ne smejo sprejemati denarja.

d Draginja na deželi. Pod tem naslovom čitamo v »Slovenu« dopis iz Črne. Naj ponatisnemo nekaj zanimivih stavkov: Cene mesa so pri nas še precej primerne, zato pa si ne morem kaj, da ne bi odrezal v gostilniški cenik. Goljaž n. pr. stane tukaj še vedno 5 Din. Iz 1 kg mesa, ki stane pri nas 10 Din, se napravi okoli deset porcij goljaža po 5 Din, kar znese 50 Din. Moka, mast in še vse drugo, kar zraven spada, vključivši tudi zakoniti dobiček, naj znaša torej 40 Din? Cene mesu so padle, cene gostilniške hrane pa nič; če pa je vendarle kje cenejši za kakoga pol dinarja, je pa zato gotovo mnogo slabši. Koliko dobička hočejo imeti gostilničarji, se vidi n. pr. pri pijači. Pisceh teh vrstic ima v rokah dokaz, da stane liter pristnega vina v Halozah v kleti 4 Din (nekateri ga še ceneje dajo, samo če kdo pride); država, banska in občinska trošarina znese 2.50 Din; skupni davek na poslovni promet in prevoz iz Haloz v Črno pa največ 1 Din; to vse skupaj znese torej 7.50 Din. Gostilničarji ga pa točijo po 16 in po 20 Din; čisti dobiček znaša torej nad 100 odstotkov, seveda, če je kupil vino neposredno od kmeta. Ako pa ga je kupil mogoče od vinskega trgovca, tedaj njegov dobiček seveda ni tolik, kajti tudi ta hoče »nekoliko« zaslužiti. Kapital, vložen v gostilniško obrt ali v trgovino, se obrestuje torej približno po sto odstotkov, a kapital, vložen v banko, samo po 5 odstotkov. Ves ta dobiček nekaterih obrtnikov in trgovcev pa vložimo mi, ki nimamo ne svojega doma ne svoje zemlje, temveč smo navezani samo na svoj skromni priložnostni zaslužek.

d Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je v spremstvu svojega tajnika msgr. dr. Antona Slamiča dospel v Split, kjer ostane nekaj dni, nato odpotuje v Dubrovnik.

d 80 beračev je izgnala novosadska policija. V Novem Sadu je beračenje prepovedano. Zdaj pa kmetje ne bodo imeli miru pred njimi.

d V cerkvi sv. Duha v Splitu se je ustrelil 27letni tesarski pomočnik Oskar Krula.

d Okrog 60 kvintalov rib (tunin) so vjeli ribiči v dveh dneh v okolici Sibenika. Tudi drugod iz našega Primorja poročajo o uspešnih lovih.

d Nad Zagrebom je letel 12. t. m. nemški zrakoplov »Grof Zeppelin«, ko se je vračal v Nemčijo. Zrakoplov je letel v višini 300 m.

d Dva konja s polnim vozom žita sta se splašila in pri Brodu zdrknila v Savo ter utonila.

d Proračun občine Sarajevo znaša skoraj 34 milijonov Din. Od te vsote odpade skoraj 11 milijonov Din za plače uradnikom in drugim nameščencem. Pri tem pa niso vštete delavske dneine.

d Elektrifikacija savske banovine. Dne 24. t. m. bo v Zagrebu sestanek, sklican od prometnega ministra. Na dnevnem redu je vprašanje elektrifikacije savske banovine. Na skupščino, ki se je udeležili tudi prometni minister g. Demetrovič, pridejo odposlanci Zagreba in Karlovca, pa tudi odposlanci drugih krajev, ki se hočejo pridružiti elektrifikacijskemu programu.

d Zaradi lahkega prehlada je moral ostati predsednik ministrskega sveta gosp. general Živkovič na zdravniški nasvet nedavno nekaj dni doma. Ko to pišemo, je g. general že gotovo popolnoma zdrav.

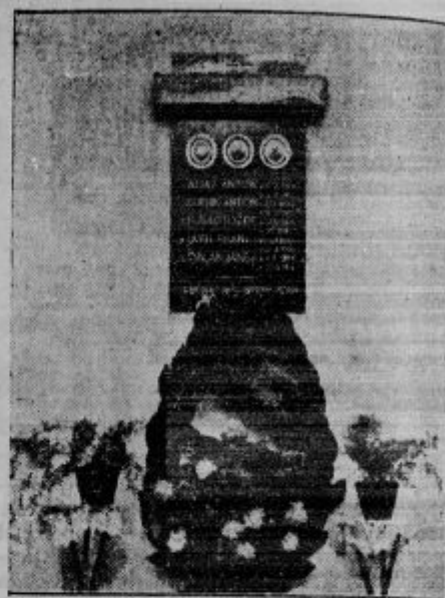
d Vest o odstopu zunanjega ministra dr. Marinkoviča so prinesli nekateri inozemski listi. Uradno sedaj razglašajo neutemeljenost te novice.

d Južnosrbsko mesto Skoplje bo najelo posojilo in sicer 35 milijonov za vodovod, 30 milijonov pa za elektriko.

d Bivša kmetško demokratska koalicija oziroma nje poglavarji (radičevci, samostojneži in samostojni demokratje) so sprejeli dne 5. januarja 1929 (dan pred ukinjenjem ustave) izjavo za federativno ureditev naše države. Te dni pa so podali nekateri člani neimenovane zveze sledečo izjavo: Mi, podpisani, ki smo se sestali na konferenci v Zagrebu, smatramo za potrebno izjaviti tole: Zmerom smo stali na stališču popolnega narodnega in državnega edinstva. Na tem stališču stojimo tudi danes, ker je to jedro našega narodnega čutenja in verovanja, ter smo bili vedno za tako politično ureditev države, ki jamči, varuje in krepi narodno in državno edinstvo. Deklaracija z dne 5. januarja 1929, s katero se zahteva federativna ureditev države, je protivna našim načelom in je

Blagoslov temeljnega kamena prvega ljubljanskega »nebotenikusa« je izvršil v soboto g. nadškof dr. A. B. Jeglič.

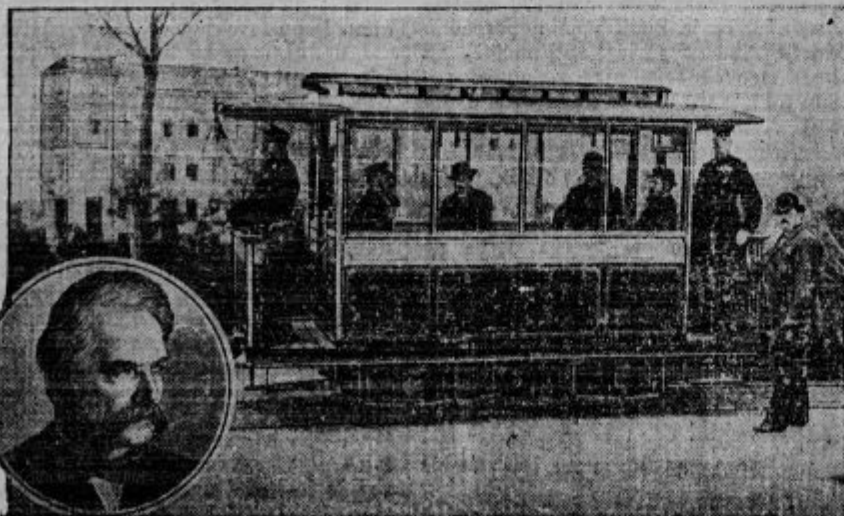
Spomenik padlim vojakom so v nedeljo slovesno odkrili v »Zapogah« (Glej dopis!).

Orjaska hrasti so podrih pri posestniku Antonu Koščaku na lrvaskem brodu pri St. Jerneju na Dol. Ima 2½ metra premera. Sel je na Italijansko.

Baron Vakatsuki, novi japonski min. predsednik.

Feidesetletnica cestne železnice. Letošnjo pomlad je minilo 50 let, odkar so uvedli v Berlinu prvo električno cestno železnico. Slika nam kaže prvi voz, ki ga bodo dali v muzej in iznajditelja

Nr. Resch, avstrijski minister za socialno politiko, ki je te dni podal svojo demisijo.

»Tako, torej ne govorita z možem?«
»Ne. Strašno sva se sprla pri vprašanju ali imam jaz njega raje, ali on mene.«

bila sprejeta brez naše vednosti in odobritve ter jo odklanjamo. Dosledni svoji jugoslovanski miselnosti smo bili vedno nasprotniki federativne ureditve države in pristajali jugoslovanske miselnosti, ki jo je proglasila današnja vlada po zakonu z dne 3. oktobra 1929, in deklaracije nove vlade Kraljevine Jugoslavije. Mi smo zoper to, da bi se še kdajkoli vrnila politična razvrstitev na plemenskem ali verskem temelju, kakršne so prej obstojale. Ker stoji današnja vlada na istem stališču, bomo njeno delo z vsemi svojimi silami podpirali, dokler bo njeno delo v skladu z našo gori izraženo ideologijo. V Zagrebu, dne 15. aprila 1931. Dr. Metikoš, s. r.; dr. Petar Zec, s. r.; dr. Grigorije Tadić, s. r.; dr. Josip Nemeč, s. r.

d Zakon o pobujanju spolnih bolezni je podpisal Nj. Vel. kralj. Naj bi dobili že skoro nujno potreben zakon o pobujanju nenravnega življenja, ki je glavni vzrok grdih spolnih bolezni in morda naše največje socijalno zlo.

10. t. m. ob 17.50 so našli v veži železniške postaje v Nišu blizu blagajne med dvema avtomatoma v tam puščeni kmečki torbi pripravljeno razstrelivo in dveh zaprtih škatljah. Razstrelivo je bilo puščeno tam v zločinski nameri. Oblasti so takoj uvedle preiskavo in začele zasledovati zločince, od katerih je bil eden prijet v potniškem vlaku, ki je vozil proti Caribrodu. Aretiranec je priznal dejanje, ki ga je napravil v zločinski nameri z dvema drugima zločincema, katera oblastva iščejo. Zločinec je priznal, da so vsi trije po tajni poti prišli preko meje iz Bolgarije 7. t. m. po raznih potih ter se sestali v Nišu in postavili v poslopje postaje razstrelivo, ki je bilo najdeno. Zastísevanje in preiskava se nadaljujeta.

d Koncert slovenskega prosvetnega društva »Cankar« v Belgradu se je vršil pretekli teden in prav lepo uspel. Pevsko društvo vodi pevovodja g. Polde Mejač.

d Nemško umetnostno razstavo v Belgradu je obiskal te dni v spremstvu princa tudi Nj. Vel. kralj Aleksander.

d Izvoz živine iz Jugoslavije v Francijo zadnje tedne napreduje. V marcu smo izvozili okrog 200 vagonov prašičev-špeharjev. Tudi izvoz goveje živine je v veliki meri narastel, posebno v južno Francijo.

d Podpore žužnim zadrugam. Moravski vinarški zadrugi v Aleksincu je bilo dovoljenih za nabavo potrebnega orodja 50.000 Din državne podpore. Prav toliko tudi vinarški zadrugi v Smederevu.

d Pritožbe proti odmeri davkov. Reklamacijski odbor pri dravski finančni direkciji je sklican k zasedanju za dan 20. aprila t. l. Pritožbe bo obravnaval reklamacijski odbor kakor sledi: Dne 20 t. m. pridejo na vrsto pritožbe vseh občin davčnih uprav Kamnik, Brežice, Krško, Laško in Višnja gora; dne 21. t. m. pritožbe vseh občin davčnih uprav Cabar, Kočevje in Litetec; dne 23. t. m. pritožbe vseh občin davčnih uprav Ljubljana okolica in Logatec; dne 23. t. m. pritožbe vse občin davčne uprave Skofja Loka; dne 24. t. m. pritožbe vseh občin davčne uprave Radovljica; dne 25. t. m. pritožbe vseh občin davčne uprave Novo mesto; dne 27. t. m.

pritožbe vseh občin davčne uprave Kranj; dne 28. t. m. pritožbe vseh občin davčne uprave za mesto Ljubljana.

d 200 plemenskih bikov so letos prodale v Rusijo avstrijske živinorejske zadruge. Rusija potrebuje vsako leto 10.000 plemenskih bikov. Ali se naše zadruge in drugi zanimajo kaj za to?

d Hlev je zgorel posestniku Orjevcu v vasi Klادنje pri Zireh.

d Hiša in kozolec je uničil požar posestniku Štefanu Oblaku v vasi Rokolk pri Zireh.

d Štiri hiše je upepelil požar v vasi Vardarac v Baranji.

d Požar je uničil Orničova skladišča v Ptuj. Skode okrog poldrug milijon dinarjev.

d Požar je uničil pet kmetij v Gornji Pirošici pri Cerkljah ob Krki.

d V Loki pri Zidanem mostu so pokopali 13. aprila učitelja Franca Oberžana, dne 19. aprila pa njegovega brata novomašnika in semeniškega duhovnika Jožeta Oberžana. Gospod Jože je večkrat dejal: »Rad umrjem, še rajši bi pridigoval in spovedoval«. Prošita pri Bogu za nas! Tretji brat je duhovnik pri naših izseljencih na Nizozemskem.

d V Strugah je odšla po plačilo na drugi svet g. Marija Nose, globoko verna in poštna žena. Svetila ji večna luč!

d V Starem trgu pri Rakeku je preminula učiteljska gđ. Minka Zeleznik. Naj v miru počiva!

d V Ljubljani je umrla gospa Karolina Goljevšek, tašča g. prof. dr. Josipa Pintarja. Svetila ji večna luč. Preostalim naše sožalje!

d V Ljubljani je umrl odvetnik g. dr. Alojzij Kokalj. Bog mu bodi milostljiv!

d V Prevaljah je umrla Marija Plesivčnik, vzorna krščanska mati. Večni mir!

d Nenadoma je umrl na Vozanku št. 37, žup. Tržišče, posestnik Jožef Zeleznik v starosti 52 let. Mož je bil skrben in dober gospodar, vzgleden krščanski oče, priljubljen pri vseh svaščanih. Bil je dalj časa v svetovni vojni ter zvest naročnik »Domoljuba«. Njegovi pogrebniki, ki so ga nosili k večnemu počitku, so bili 4 bratje. Naj mu sveti večna luč, njegovi družini, ki jo je tako nagloma in nepričakovano zapustil, pa naše najglobokejše sožalje.

d V spanju sta se zadušila. V vasi Lukovici pri Gračani se je te dni pripetila huda nesreča. V hiši kmeta Jakiča so položili 5 letnega Hasana in 3 letno Zlato v posteljo in zakurili peč, da ne bi bilo otrokoma hladno. Zaprli so tudi okna. Ko so zjutraj odprli sobo, jim je udaril nasproti gost dim. Pogledali so na posteljo in opazili, da sta oba otroka mrtva.

d V kotel vrelega škroba je padel Miha Kovač, delavec v tovarni Južgočeške v Kranju. Je za strašnimi poškodbami umrl.

Prilporeča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarevalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Polncareva 2

d Med dva voza je zašel Stefan Marlinček, de'avec pri gradbenem podjetju »Slavec« v Kranju. Strla sta mu prsni koš in ponesrečenec je podlegel poškodbam.

d Ko je nesla svečo iz kuhinje v sobo. V vasi Tugarinu v bližini Splita se je te dni pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postala 6letna hčerka posestnika Stipe Radiloviča. Dekletce je neslo gorčično svečo iz kuhinje v sobo. Pri tem pa se ji je vžgala obleka in v hipu je bila vsa v plamenih. Priskočili so ji na pomoč, toda bilo je že prepozno in tudi poklicani zdravnik ni mogel ugotoviti drugega kot smrt.

d Ko je kravo molzla. Posestnica 47-letna Ana Lučič s Turjaka je molzla v hlevu kravo, ki pa je žensko podrla na tla in jo poškodovala na levi strani. Lučičeva ima najbrže zlomljenih več reber.

d Svinja je odgrizla obe roki enoletni hčerki kmeta Ivana Ivančeva v vasi Marijin pri Trogiru. Pred tremi leti je utonil devetletni deček istega posestnika.

d Pretekli teden smo zaznamovali po raznih krajih okrog 20 večjih in manjših pokoljev fantov z nožem. Pijanost je bila vedno poleg. Nič ne bomo navajali krajev in oseb. Le eno rečemo: Sramota!

d O Besnici v občini Trebeljevo pri Litiji zadnje čase vedno kaj čujemo. Oni dan okoli 2 ponoči je spremljal 25 letni sin posestnice Anton Levičnik iz Besnice svojo sestro od doma v bližnjo vas, kjer sestra stanuje. Na poti je Levičnik opazil, da jima nekdo sledi. Levičnik se je obrnil, da bi natančneje pogledal, kdo da je za njima. Tedaj pa je neznanec izvlekel revolver in pričel streljati proti Levičniku. En strel je zadel Levičnika v glavo. Fanta je obhila kri in se je zgrudil na tla. Presenečena sestra je sklicala ljudi, medtem pa je neznanec napadalec že izginil. Ranjenega fanta so prepeljali v bolnišnico, kjer pa so zdravniki ugotovili, da rana na glavi k sreči ni nevarna.

d Pet let teže ječe je dobil pred mariborskim sodiščem Košar Friderik, rojen v Ljutomeru, izučen kjučavničar, ki je ustrelil na prvo poročno obletnico svojo mlado nezvesto ženo.

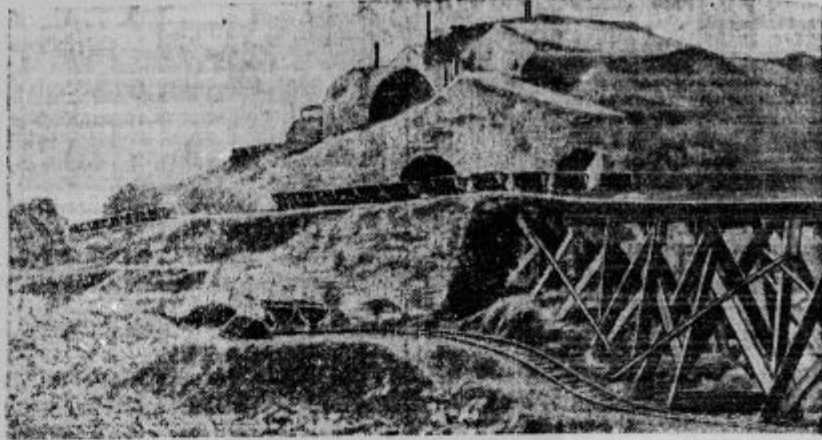
d Žalitev vladarja. Pred sodiščem v Zagrebu je bila oni dan razprava proti Josipu Predavcu, ki je bil zaradi žalitve vladarja obtožen že t. 1929. Zastopal ga je dr. Maček. Obsojen je bil na 2 leti in 8 mesecev zapor. V to kazen je vračunana že prejšnja kazen 2 in pol leta, tako da je Predavec za ta čin obsojen na 3 mesece zapor. Državni tožilec Ružič s to razsodbo ni bil zadovoljen.

d Nad 100.000 ljudi je čitalo krasno povest »Kraljica Estera«. Slovenski prevod se dobi v Jugoslovanski knjigarni in Novi založbi po 15 Din. Ravnotna se dobi po 15 Din tudi krasna povest »A njega ni...«

* Bolčične in tiščanje v želodcu, zaprtje, gniloba v črevesu, okus po žolcu, slabo prebavo, glavobol, belina na jeziku, bledico odpravi kdor češče pije naravno »Franz-Josef« gorenico, poln kozarec zvečer, preden gre spat. Zdravniki-specialisti za bolezni v prebavilih pravijo, da je treba »Franz-Josef« vodo toplo pripraviti kot zelo smotreno, domače zdravilno sredstvo. »Franz-Josef« gorenica se dobi v lekarnah, drogerijah in v špicerijskih trgovinah.

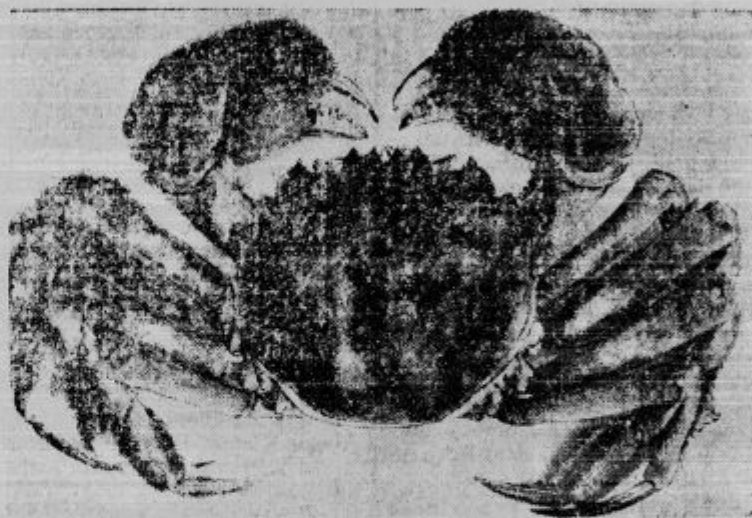
Metuzalem potuje po Evropi. Najstarejši Slovček sveta Turek Zaro aga, ki trdi, da je star 157 let, se je iz Amerike pripeljal v London, odkoder bo potoval v Nemčijo in dalje po Evropi.

Vojne utrdbe so nasproti učinkovanju sodobnega orožja izgubile vsako vrednost. Zato jih posodi podirajo. Ta usoda je zadela tudi utrdbo Küstrin, kjer sedaj iz 7 do 9 m debelih obkrov kopljejo opeko.

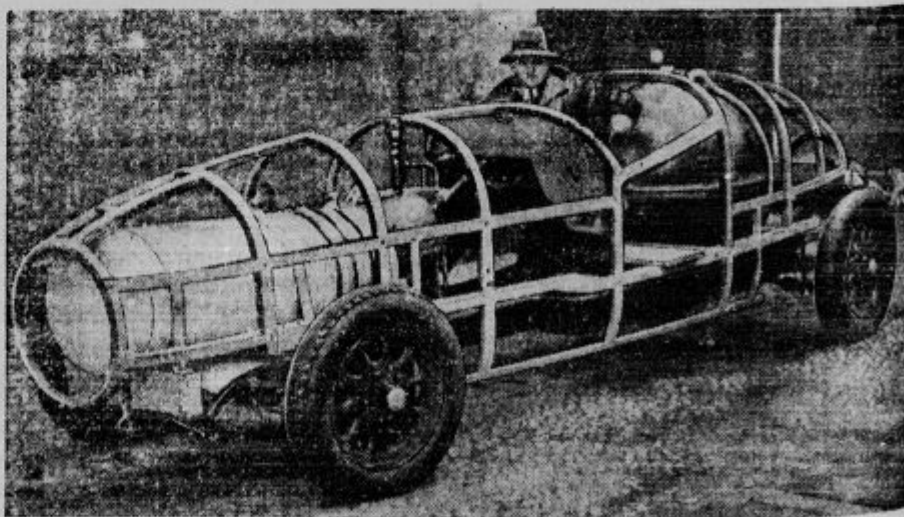
Veliki nemški zrakoplov »Zeppelin« je poletel nedavno z izletniki v Egiptet, kjer je krožil tudi nad piramidami in puščavo. Vračel se je preko naše države.

Žival, ki ogroža severnonemško ribištvo. V Labi in njenih pritokih se je nenadoma pojavila velika množina neke vrste rakovine. Žival, ki jo je privlekel s seboj najbrže kak vzhodnozinski jarnik, se množi silno hitro in požene vse ribe. Če se ne bo posrečilo rakovnice iztrebiti, prefl ribištvo v Labi, v Vzhodnem in Severnem morju velika nevarnost.

Letalska nesreča romunskega princa. Princ Jurij Bibescu, predsednik mednarodne letalsko-sportne zveze, se je z letalom ponesrečil. On in trije njegovi spremljevalci so bili težko ranjeni, letalo pa je zgorelo.

Nov raketni avtomobil.

Ing. dr. Paul Heylandt v Berlinu je konstruiral nov raketni voz, katerega motor goni tekočo eksplozivna snov. Motor udari nazaj s silo 200 kg in tehta 7,5 kg. To je največji raketni motor s tekočo eksplozivno snovjo, ki je bil kdaj zgrajen. Montiran je na avtomobilsko ogrotilje ter bo majnika meseca na berlinskem letališču prvokrat preizkušan pred večjim številom občinstva.

Cerkev zmaguje

Profesor Frane Zach iz Celovca piše v listu »Katholiken - Korrespondenz« pod naslovom »Vstajenje Zapada« med drugim sledeče:

»Skozi svet gre močan val spreobrnitve k katoliški Cerkvi. Celo protestanti priznavajo, da cenijo vodilni duhovi v Evropi in drugod veliko višje kulturno moč katolicizma od one, ki jo nudi protestantizem. Pred vsem se oprijemlje mladine po vsej Evropi mogočno hrepenenje po duhovnih vrednotah. Na novo vzbujeno liturgično razumevanje in nova euharistična pomlad so dokaz, da hočemo katoličani krščanstvo znova doživljati in sicer kot ga nam nudi sveta Cerkev. — V Nemčiji je število tistih, ki se vračajo iz protestantizma v kat. Cerkev tako veliko, kot ni bilo poprej že celo stoletje. Še veliko več pa jih je na tem, da še skoraj povrnejo v Cerkev. V Berlinu je število spreobrnjenecv toliko, da dušni pastirji ne morejo več posameznikov pripravljati, temveč jih poučujejo v celih grupah. In to so večinoma osebe, ki pripadajo vodilnim krogom berlinske družbe. In prav bivše protestante moremo danes prištevati v Berlinu med najboljše katoličane. Nič

Drago Gorup & Co.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA
Miklošičeva cesta št. 16/1
nudi novosti v
DAMSKIH PLAŠČIH, OBLEKAH in
POVRŠNIKI za GOSPODE
NAJCENEJE

čudnega, da šteje danes Berlin, ki velja že 4 stoletja za protestantovsko mesto, nič manj kot pol milijona katoličanov, ki tvorijo 40 kat. župnij, izmed katerih je nastala večina šele v zadnjih letih.

Tudi ra Angleškem se je v zadnjih letih pojavilo močno gibanje: nazaj k katoliški Cerkvi. Priča za to nam je med drugim dejstvo, da je nedavno največji londonski list »Times«, ki je sicer liberalno-protestantovsko usmerjen, povsem javno razpravljal, da ni nemogoče, da se angleška visoka cerkev združi zopet z rimsko cerkvijo. Kaine, kako izreden dogodek! Tretjina duhovščine angleške visoke cerkve pridiguje že sedaj (o mnogočem) čisto katoliško.

Posebno razveseljiv pojav so številni konvertiti na Danskem in Holandskem. Pa tudi v Skandinaviji se obračajo pogledi na-

zaj proti katoliški Cerkvi. Že v avgustu leta 1923. je potoval kardinal van Rossum po naročilu papeževem v severne dežele. Šel je preko Danske in Islandske na Norveško. Bilo je to prvič izza časov reformacije, da je zašel v te kraje papeški legat. In glej! Po vseh večjih mestih so mu pridedili sijajen sprejem. Zgodilo se je celo, da so se v mestu Bergen v cerkvi sv. Pavla pridružili tudi protestantje, vmes celo par pastorej, ljudskemu petju in so obenem s katoličani glasno molili vero.

Tudi v Združen. državah Amerike doživlja sv. Cerkev nov razcvet. Tako je n. pr. leta 1923. nadškof baltimorski podelil zakrament sv. birne nič manj kot 700 odrašenim konvertitom.

Pravtako je v Franciji in Belgiji razveseljiv pojav, da se zlasti izobraženci vračajo nazaj v cerkev in da je posebej med delavsko mladino izredno veliko mladih fantov, katerim je praktično krščanstvo najvišji ideal.

Pa tudi sicer bi bilo poročati še mnogo veselih pojavov obnovljenega katoliškoverskega življenja. Izgubljeni sin v zapadni Evropi je na poti nazaj k Bogu.

Tako profesor Zach. Mi pa dostavimo, da nas kljub tem razveseljivim pojavom čaka še mnogo dela in mnogo molitve, da se uresniči želja Gospodova: »Da bo vsa hlev in en pastir.« In v dosegu tega cilja zastavimo tudi mi vsak v svojem delokrogu svoje moči. Na plan s katoliško akcijo tudi med nami! *

Novе knjige

»Jetaik v gorah mesecar«, spisal T. C. Bridges, iz angleščine prevel A. Anžič. Založila Družba sv. Mohorja, 1931. Mohorske knjižnice 40. zvezek. Cena za ude vez. 24 Din, broš. 15 Din, za neude vez. Dva 82, nevez. 20 Din. — Taka povest je kakor nalašč za lene, razvajene, trmaste in presite fante, ki bi človek rekel, ko jo prebere. Taka je kratka vsebina: Roger je fant, ki ga je sama jeza in trma — mati ga je tako razvadila. Stric, ki ga je dobil po materini in očetovi smrti, mu ni bil kos. Zato ga je posebnem naključju spravi z Bartom, sinom raziskovalca, v Afriko. Bartov oče je šel v Goré mesecar iskat pogrešanega tovariša, o katerem je zvedel, da ga je bržkone kako afriško pleme ujela. Tako mora ta razvajeni fant na težko pot, v nemirnost, v stradanje, kar vse ga čisto prerodi in pravi iz prejšnjega nepridiprava — novega človeka. Povest ima vzgojni namen. Obenem je zelo napet pisana, poučna (glede Afrike, slonov, krokodilov, opic itd.) in zabavna. Za dečke pravi užitek.

»Ali dobro spíte tu v letovišču?«

»Prvo noč nisem prav nič spal. Nalo sem pa najel fantiča, ki celo noč sedi spodaj v mojem avtu in pritiska na trombo. Zdaj pa lahko spim.«

»Zakaj pa ste opustili ženitovanjsko posredovalnico?«

»Zato, ker sem zdaj sam oženjen in sem šele zdaj uvidel, koliko zla sem povzročil.«

V dvanajstem letu Zlatica iveračke, medvedke, punčke, vsičke in na mačke oblačila le sama — in le zante imela dnevno prav veliko hranje.

Po zgledu mamice le hčerka orala, pri detu se veselo le smehljala: glet, Zlatorog se krasno uveljavl, v perilu madeže prav vse odpravl.

Ol zlata Zlatica — glas gre okrog: pod vse le terpentinsko milo Zlatorog.

(Nadaljevanje sledi.)

48 let v službi gobavcev

Iz Honolulu poročajo, da je tam umrla sestra Krescencija iz reda frančiškan. Bila je zadnja iz skupine misijonark, ki so leta 1883 iz Newyorka odpotovale na Havajske otoke, da bi tam stregle gobavcem. Ko so prišle v Honolulu, je kraljev voz vseh šest sestra čakal v luki in jih odpeljal najprej v katedralo. Sestre so namreč prišle na Havaje sreč gobavcem na posebno prošnjo tedanjega kralja Kalkauna.

Sestra Krescencija je dosegla visoko starost 85 let. 61 let je delovala v redu frančiškan in 48 let je bila misijonarka. Večji del svojega misijonarskega življenja in delovanja je posvetila gobavcem. Rojena je bila 7. maja 1848 na Holandskem in je 20 let stara vstopila v noviciat frančiškan v Newyorku, kjer je 7. maja 1870 napravila slovesno obljubo.

Na Havajih je prevzela takoj skrb za gobavce v bolnišnici za gobavce. Po smrti znanega apostola gobavcev, Flanca p. Damijana leta 1889, je odšla v Molokai oskrbovat ondotne gobavce. Tukaj je ostala do leta 1920, ko ji je visoka starost onemogočila vsako nadaljnje delovanje med gobavci. Vrnila se je v Honolulu, kjer je sedaj umrla.

Siiani dokazi

Kako visoka je kulturnost češko-slovaškega naroda razvidimo najbolje v slikah nedeljske priloge lista »Prager Presse« z dne 12. t. m. Človek se mora čuditi nad vsem tem, kar so izvršili v češko-slovaški republiki v teku zadnjih 10 let. Pogledati moramo le slike o stavbah prosvetnega ministrstva: osnovne šole od prelepe vaše učilnice v narodnem slogu dalje do najmodernejših palač mestnih ljudskih šol in še dalje do veličastnih zgradb visokih šol in zavodov (živnozdravniška visoka šola v Pragi, zavod za sodnijska raztelesovanja, prostori pravne fakultete i. t. d.), vse v največjih merah, najmodernejši opremljeni in najbolj prikladnem slogu. Potem neizštete zgradbe in dela ministrstva za javna dela: drzno postavljeni in zgrajeni velikanski mostovi, vzorno uravnane reke in izrabe vodnih moči, kot mize ravne in gladke ter široke ceste, krite z asfaltom ali napravljene iz betona; slednje ne povzročajo po dotokoviti nobenih vzdrževalnih izdatkov, modernim vozilom in živini na njih ne drči, počti same svetlikajo tako, da se po njih vidi v veliko daljavo, kar je velikega pomena za varnost ljudi in blaga. In kaj se je vse na novo gradilo, prenovilo in zboljšalo v čl. državnih upraviščih (Marijine Lazne, Pištivan i. dr.), da je v raznih letoviščih, posebno v Tatrach, v zimskih sportnih središčih i. t. d. Brez primere se razvijajo velikanska industrijska podjetja, drž. obsežna režijska in za tujski promet je vsepovsodni in najboljši meri preskrbljeno. Res, človeku se pri tem pregledu tako sijajnih dokazov visoke kulturne in demarne moči češkega naroda prikade globok vzdihljaj iz srca in poleg občudovanja občutimo skoraj grenkobo zavidnosti in v nas se budi iskrena želja, da bi šli tudi mi po takih potih hitreje naprej ko do sedaj in da se vsaj nekoliko približamo češko-slovaškim razmeram.

Javna zahvala

Podpisaneemu Stefanu Oblak, posestniku Dobračevi št. 42, je dne 13. aprila 1931 požar uničil hišo in kozolet. Zavarovan sem bil pri zavarovalni družbi »JUGOSLAVIJA«, ki je takoj uveljavila škodo v mojo popolno zadovoljnost.

Imenovano družbo vsakomur toplo priporočam.

Dobračeva, 16. aprila 1931.

Stefan Oblak.

Pozor gozdarji in trgovci!

Nabavite si prvovrsten izdelek sekir in plankač, katere pošiljam po pošti. — Cene nizke. — Za vsak komad prevzamem garancijo. Trgovcem dajem popust. MATEVŽ KRME LJ, Log, pošta Škofja Loka.

Neki skopušni gospodar je sam popravil napajališče, pri tem pa padel v vodo, ki je pa bila tako globoka, da se brez tuje pomoči ni mogel rešiti. Ko je na vpitje prihitela žena in videla, da mu tudi ona ne more pomagati, je dejala, da bo posla poklicala, ki so delali na polju. »Koliko pa je ura?« je vprašal mož iz vode, ko je plaval sem in tja. »Polenajstih« pravi žena. »Polenajstih? Le pusti jih na polju, vpošline ko pridejo domu me že potegnjejo ven, dotlej bom pa trd okrog plaval.«

Z našo nmetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno občutno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 30.— po pošti Din 37.—. Dobi se samo v d. cerarji A. Kaur sinova Ljubljana in drogeriji Wolfram nam. M. Kaur, Maribor, Gosposka 73.

Polica: »Ta avto boste od tu zapeljali proč.«

Poleg stoječi: »Pa ga ne bom.«

Polica: »Vi se protivite službujočemu organu? Zakaj ga ne boste?«

Zato, ker ni moj.«

Krojači, šivilje, nešivilje!

Treznosti agiliti krojači, šivilje z lepim vedenjem, ki se želijo izobraziti v krojenju, občevanju z strankami, je dana možnost nastopiti kot pomočnik, pomočnica, krojitelj krojiteljica. Pomudbe na Krojno učilšče, Ljubljana, Stari trg 19. Nov tečaj 8. maja. Za nešivilje lahke sistema krojenja. Revnejšim znižam.

Zobozdravnik je edini, ki ga ženske poslušajo, kdaj naj usta odpro ali pa zapro.

P. I.

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

se tem potom javno zahvaljujem na tako izredno hitri in res nadvse kulturni cenitvi, kakor tudi takojšnemu plačilu požarne škode. Zato vsakomur priporočam ta domači zavod.

Senčica, 20. 4. 1931.

Leben Leopold, posestnik, Senčica št. 15, p. Medvode.

Rešenec: »Da, rešili ste mi življenje in rad bi vam podaril pet kovačev, pa nimam drobiža, imam samo stodinarski bankovec.«

Rešitelj: »Pa še enkrat skočite v vodo.«

Zadružna Samopomoč v Mariboru.

Občekoristno društvo za slučaj smrti. Sprejema člane v štirih oddelkih proti izplačilu posmrtnine v zneskih do Din 2.500.—, 5.000.—, 10.000.—, 25.000.—. Vsa podrobna pojasnila daje glavni zastopnik

Dom. Hvastija, Ljubljana, Mariborska ulica št. 21.

Točnost

je najboljša lastnost vsakega človeka, za kar pa je neobhodno potrebna dobra ura, katero si lahko nabavite za mal denar samo v Trgovskem domu Stermecki. — Nikel Anker-remontoar 43 Din, gravirana Anker švicarska 64 Din, Remontoar zaprta (dvojni pokrov) 79 Din, Tula posrebrana, zaprta 120 Din, budilka 45 Din, stenska ura s kukavico 200 Din.

Trgovski dom

Stermecki, Celje 19

Pišite po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Kar ne ugaja, se zamenja ali vrne denar.

Mnogi ljudje kašljajo

in trpe na pljučnem kataru in težkem prehlajenju. Varujte se pravočasno in rabite

Sulfolan

Takoj v začetku uporabe se kašelj zmanjšuje, boli v bronhijah in pljučih pa pojenjujejo. Dobiva se v vseh lekarnah in pri edinem proizvajalcu

Apol. ARKO, Zagreb, Illica 12

Oče je najmanj desetkrat poklical svoj dva sinova, a še nista vstala. »Ne vem, kako morejo današnje mladino nazivati probujajoči se rod?« je dejal napram ženi.

„Bogoljuba“

morda še nimate v Vaši hiši!

Naročite takoj ta najboljši slovenski nabežni mesečnik. Uprava vam še lahko postreže z vsemi letošnjimi slikami in krásno barvno sliko Matere božje. Za naročbo zadošča dopisnica na upravo

„Bogoljuba“ v Ljubljani

Stane na leto samo 20.— dinarjev.

Za lepe pomladne dneve samo platneno obutev.

Rata

39.-

Vrsta 4542-05

Te smo pripravili za Vaše otroke s podpetnikom. Dovršeni in lahki. Izredno lepo pristojne k beli obleki

39.-

Vrsta 4232-37

Platneni čevlji za otroke v beli, rjavi in črni barvi. Najprimernejša obutev za otroke ob solčnih dneh

49.-

Vrsta 4235-37

Lahki in zelo udobni platneni čevlji sive barve s trpežnim gumičevim podplatom, moški in ženski Din 49.—

59.-

Vrsta 1195-03

Okusni in lahki platneni čevlji iz belega ripsa tako dovršene oblike, da bodo zadovoljili tudi dame najboljšega okusa

99.-

Vrsta 1137-01

Moški platneni polčevlji s trpežnim gumičevim podplatom in peto. Neobhodno potrebni za belo obleko. Lahki so, udobni za nojo in dolgo vzdrže

Ur. 214

Mati je šla 'po prstih' za sinkom, ki je smuknil v šrambo ter ga zalotila, ko je kradel jabolka ter jih spravil v žepo. »Mirko, kaj sem ti obljubila da napravim s teboj ako te še enkrat zalotim pri tatvini jabolk?«

Mirko se je popraskal za ušesom ter odvrnil: »Pa je res čudno, Vi ste pozabili, kaj ste obljubili, jaz se pa tudi ne spominjam več.«

Lastnik kina: »Kaj pa ste imeli s tem možem?«

Blagajničarka: »E, samo eno roko ima, je pa hotel vstopnico za polovično ceno.«

Br'nie, fige in slive za žganjekuho
odslaja po ugodnih cenah IVAN JELACIN, Ljubljana, Fumonka cesta 2. — Zahtevajte ponudbo.

Na Angleškem je običaj, da za rojstni dan mati speče otroku potico, v katero vtakne toliko sveč, kolikor je otrok star. Ena teh dobrih manic pravi: »Janko, jubri boš deset let star. Spekla ti bom potico in vanjo vtaknila deset sveč.«

Janko: »Veste kaj, mati? Ali bi ne bilo bolj pametno, da samo eno svečo vzamete, pa spečete deset potic?«

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite počeni in dobro pri vrstiki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prečernova ulica št. 4
Razposilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolitirana tovarna ur v Švici.
Ure v vseh cenah od Din 44 — naprej.
Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44 — s sekundnim kazalcem Din 78 —.

Št. 121. lista z radjem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, z radjem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Učiteljica je poučevala razred o živalstvu. »Kaj ima mačka na sebi, da jo ne tebe?« Vse molči. »Ali ima dlako, ali odejo, suknjič, ali kaj?«

Tonček v prvi klopi je žalostno zmaljal z glavom ter dejal: »Ja, gospodična, ali še nikdar niste videli mačke?«

Bofrčkom in bofrcam

kakor tudi trgovcem na delih naznanjamo, da smo našo staroznano medicarno in slaščičarno preselili na Dunajske ceste na

Gospodsvetsko cesto štev. 2

zraven kavarne Evrope, kjer se dobi raznovrstno birmansko pecivo po zmerni in nizki ceni. Točna postrežba. Za obilen obisk se priporoča

Terezija Novotny.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

2.500.- dinar ev

za-lužite najmanj mesečno, če obiskujete v Vašem okolju ljudi! Tovarna Vega, Ljubljana, poštni predaj 307. Priložite znamko za odgovor!

Vajenca sprejme z oskrbo v hiši S. Kraj sedlar v Zelenikih.

Malo posestvo

iz proste roke naprodaj, na prijaznem solčnem kraju Lepa nova hiša s 4 sobami, kuhinja, klet, sadni vrt, pivna 5 mernikov posevne in del gozda. 10 minut od farne cerkve, pošte in trgovine. Primerno za obrtnika ali upoko enca itd. Poizve se pri županstvu Moravče, p. Sv. križ pri Litiji.

Mizarškega vajenca

poštenih staršev sprejme takoj Josip Šepce, splošno mizarstvo Lok pri Rakeku.

Vrtnarškega vajenca

sprejme takoj kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu. Starost od 16 let naprej. Hrana in stanovanje na zavodu.

2 mizarška vajenca

z vso oskrbo sprejme Lužovec Franc, Poženik 28, p. Cerklje pri Kranju.

Prodaj nov posnemalnik »Libela« po nizki ceni. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Posnemalnik« 4422

Čebele in harmonij

v najboljšem stanju na prodaj. Mežnarja Trstenik, p. Golnik.

Zajci in hunci

čimčila-pasme 3 mesece stari naprodaj pri Franc Dobrave, Brdo 7 Smarino ob Dretih.

Mizarškega vajenca

kmečkih staršev sprejme takoj, Ignac Sprajcar, mizar, Breza 5 Trebnje, Dolensko.

za mizarstvo vajenca obrt sprejme m. Hrana in stanovanje v hiši. — Anton Bergant, mizar, Dravilje št. 55.

Prehlicem vse obdobje živite proti Mariji Rozman iz Gorice pri Radovljici, ker sem jo v zmoti obdobja. Frančiška Artelj.

Malo posestvo

s hišo in zemljiščem za rejo 1 krave prodaj za 25.000 Din. Lužovec Franc, Bevska 28. p. Trbovlje L.

Gepeli v dobrem stanju se proda zaradi nakupa motor-a 1 Pleša, Struževce p. Kranj

Kavarniški vajencec

spolnih 14 let, kak razred srednje šole, dober računar in dobro vzgojen, čedne zunanosti, prijeten in občevanju in ima veselje za ta poklic, se sprejme v pouk. — Ponudbe: Kavarna »Slonc«, Ljubljana.

Hiša z vrtom

in gospodarskim poslojem, novo zidano, pri železniški ter avtobusni postaji, ob prometni cesti, na periferiji večjega prometnega trga na Gorenjskem, pripravno tudi za mizarstvo ali njej sorodno obrt, se ugodno proda. — Naslov pove uprava »Slovenca« v Ljubljani pod št. 4279.

Okrasite vrt 10 vrtnic nizkih v krasnih barvah Din 60 razposilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor.

Sprejme se moški

srednjih let, ki ima veselje do goveje živine in poljskega dela, trenzen, priden, pošten, za večje posestvo pridi dobri plati takoj. — Pisemne ponudbe na upravo Domoljuba pod Zanesljiv št. 4152.

Vajenca za tapetniško in lakirarsko obrt kmetijskih staršev sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši. Jode Gorupič Novo mesto.

Starejša samica ali samec

dobi dozirano hranu in stanovanje, če za dve leti posodi 10.000 Din proti 9% obresti z zastavo zemljišča. — Naslov v upravi Domoljuba pod št. 4434.

Kovarškega vajenca

sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Matevž Kermelj sekirni kovč. Log, Škofja Loka.

Hišo z vrtom, nivo, elektriko in vodnjakom, 5 minut od okrajne ceste, 10 minut od postaje Otoče, zelo lepa lega, takoj prodaja Valentin Pogačnik, Zg. Dobrava 31 p. Podmarje.